

Dit jaar treedt nieuwe Europese regelgeving in werking. Deze moet ervoor zorgen dat onveilige producten aan de grens worden onderschept. Naast de douane, krijgen ook logistiek dienstverleners daarbij een rol toebedeeld.

EU neemt maatregelen tegen invoer van onveilige producten

Nieuwe Import Controle Verordening van kracht

In januari en juli 2021 treedt in twee fasen een nieuwe Europese verordening in werking, die langs twee sporen beoogt te voorkomen dat gebrekkige producten op de Europese markt belanden. Hiervoor moeten de lidstaten van de Europese Unie controles aan de buitengrenzen gaan uitvoeren op de veiligheid en *compliance* van producten. Daarnaast wordt een groep logistieke dienstverleners, in de verordening aangeduid als fulfilmentdienstverleners, verantwoordelijk voor de veiligheid van producten die consumenten bestellen bij niet-Europese platforms en leveranciers.

De nieuwe Import Controle Verordening (Verordening 2019/1020 betreffende markttoezicht en conformiteit van producten) is in juni 2019 aangenomen. Deze verordening is ingevoerd omdat de Europese wetgever constateerde dat de aantallen aankopen via internationale online platforms (zoals AliExpress, Amazon, eBay, Light in the Box en Wish) de afgelopen jaren een grote vlucht hebben genomen. Veel van deze platforms zijn buiten de Europese Unie (EU) gevestigd. Uit statistieken blijkt al jaren dat verreweg de meeste onveilige producten die op de Europese markt worden aangetroffen, afkomstig zijn van buiten de EU; met name uit Zuidoost-Azië¹.

Europese productregelgeving en -normen

Om als veilig op de Europese markt in de handel te kunnen worden gebracht, moeten producten voldoen aan tal van voorschriften en criteria over hoe producten veilig moeten worden ontworpen, geproduceerd en geëtiketteerd. Zo zijn er regels voor persoonlijke beschermingsmiddelen (zoals mondkmaskers), cos-

metica, speelgoed, medische hulpmiddelen enzovoort. Voor de meeste productcategorieën is een en ander vastgelegd in Europese verordeningen, richtlijnen en (al dan niet geharmoniseerde) normen. Vaak moeten producten voorzien worden van CE-mar-

“Fulfilmentdienstverlener moet verantwoordelijkheid nemen voor naleving van productregelgeving”

kering. Hiermee verklaar je aan de gebruiker en aan de autoriteiten die toezicht houden op de naleving van deze Europese regels, dat het product aan de voorschriften voldoet. In Nederland is deze autoriteit veelal

de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) of de Inspectie Leefomgeving & Transport (ILT).

Verantwoordelijkheid en productaansprakelijkheid

Al deze Europese productregelgeving gaat ervan uit dat de fabrikant of importeur verantwoordelijk is voor de naleving van al deze vereisten rond productveiligheid. Maar bij aankopen via online platforms of andere leveranciers die uitsluitend buiten de EU gevestigd zijn, is er geen fabrikant of importeur aan te wijzen die deze verantwoordelijkheid kan nemen. En als een consument of

Marijn van Tuijl is partner van Ploum en als advocaat werkzaam binnen de sectie Trade, Customs & Logistics. Hij adviseert en procedeert over kwesties rond de productie van en handel in goederen.

eindgebruiker schade lijdt door zo'n geïmporteerd gebrekkig product, dan is er ook geen partij die binnen de EU gemakkelijk uit hoofde van productaansprakelijkheid de schade kan vergoeden. Daarnaast bestaat er in dat geval ook geen aanspreekpunt voor de toezichthouders, zoals de NVWA in Nederland, die de benodigde technische productinformatie (snel) aan de toezichthouder kan verstrekken en ook niemand die een terugroepactie (recall) op touw kan zetten.

Fulfilmentdienstverlener

Om dit probleem op te lossen, roept de verordening een nieuwe marktdeelnemer in het leven: de fulfilmentdienstverlener. Deze moet verantwoordelijkheid nemen voor de naleving van de productregelgeving, als de fabrikant geen vestiging in de EU heeft en er ook geen importeur is aan te wijzen, omdat het product rechtstreeks bij de niet-EU verkoper is gekocht. Dit betekent dat de fulfilmentdienstverlener onder meer het volgende moet doen: zijn naam aanbrengen op het product, de autoriteiten desgevraagd van productinformatie voorzien en waarschuwen als het product na invoer gebrekkig blijkt.

Wie is die fulfilmentdienstverlener? De definitie in de verordening luidt (samengevat) dat degene die ten aanzien van het ingevoerde product ten minste twee van de volgende activiteiten verricht, als fulfilmentdienstverlener heeft te gelden: opslag, verpakking, adressering en verzending. Dit zal in het algemeen een logistiek dienstverlener zijn².

De praktijk?

In juli 2021 zal de verordening geheel van kracht zijn geworden en moet de douane zijn plan van aanpak gereed hebben. De laatste berichten daarover zijn dat de douane zich hierop nog aan het beraden is en de samenwerking zoekt met andere toezichthouders. Het lijkt geen twijfel dat een systematische, op risicoanalyse gebaseerde aanpak - zoals door de verordening wordt voorgeschreven - tot een flinke uitbreiding van het takenpakket van de douane zal leiden. Vermoedelijk gaat dit meer tijd vergen dan de tijd die nu nog tot juli rest.

En wat te denken van de nieuwe rol en verantwoordelijkheden van logistiek dienstverleners die onder de vlag van fulfilmentdienstverlener bestuurs- en zelfs strafrechtelijk aansprakelijk worden voor de naleving van productveiligheidsvoorschriften? Het betreft hier een breed scala aan producten waarvan zij op het vlak van veiligheid weinig tot geen kennis hebben. Hetzelfde geldt waarschijnlijk voor de toepasselijke complexe productregelgeving.

Waar zowel toezichthouder als de verantwoordelijke marktdeelnemers nog verre van voorbereid zijn, is het interessant de ontwikkelingen de komende maanden en jaren op de voet te volgen. ●●●

1. In februari 2020 waarschuwde de Consumentenbond hier na uitgebreid onderzoek ook voor: <https://www.consumentenbond.nl/nieuws/2020/veel-onveilige-producten-bij-webwinkels-buiten-eu>
2. Waarbij de verordening bepaalt dat pakket-, postbezorg- en andere vervoersdiensten zijn uitgesloten.

